

Yurt dışına tur düzenlenmesi karşılığı elde edilen hasılatın KDV karşısındaki durumu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.14-2378
Tarih	28.12.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.14-2378 28/12/2011

Konu : Yurt dışına tur düzenlenmesi karşılığı elde edilen hasılatın KDV karşısındaki durumu

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; firmanızın seyahat acentesi olduğu, yurtdışına düzenlenen turlarda yaptığınız belgelendirilemeyen masrafların binde beşlik tutarının götürü gider olarak kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapıp yapılamayacağı ve elde edilen hasılatın katma değer vergisi (KDV) karşısındaki durumu hakkında görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

I-KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasıyla kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı belirtilmiş, aynı maddenin ikinci fıkrasıyla da safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun

ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Bu hükümler uyarınca tespit edilecek kurum kazancından Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde yer alan giderler indirilebilecek olup, Gelir Vergisi Kanununun Kanunun 40 ıncı maddesinde,

"Safi kazancın tespit edilmesi için, aşağıdakigiderlerin indirilmesi kabul edilir:

1. Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler; (İhracat, yurt dışında inşaat, onarma, montaj ve taşımacılık faaliyetlerinde bulunan mükellefler, bu bentte yazılı giderlere ilaveten bu faaliyetlerden döviz olarak elde ettikleri hâsılâtın binde beşini aşmamak şartıyla yurt dışındaki bu işlerle ilgili giderlerine karşılık olmak üzere götürü olarak hesapladıkları giderleri de indirebilirler.)" hükmüne yer verilmiştir.

Konuyla ilgili olarak 194 No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nin "4 Götürü Gider Uygulamasında Hasılat" başlıklı bölümünün "c) Yurt Dışı Taşımacılık Hasılatı" başlıklı bölümünde, her türlü yurt dışı taşımacılık faaliyetinden döviz olarak sağlanan hasılatın götürü gider uygulamasına konu olabileceği, "yurt dışı taşımacılık" ifadesinden başlangıç veya bitiş noktasından herhangi biri veya her ikisi yurt dışında bulunan taşımacılık işlerinin anlaşılması gerektiği, yük taşımacılığının yanı sıra yolcu taşımacılığından sağlanan hasılatın da götürü gider uygulamasına konu olabileceği açıklamalarına yer verilmiştir.

"Aynı Tebliğin '5 Götürü Olarak Hesaplanan Giderlerin Muhasebeleştirilmesi' başlıklı bölümünde ise, "Götürü gider uygulaması, mükelleflerin yurt dışındaki işleri ile ilgili olarak yapmış oldukları giderlerden belgesi temin edilemeyenlerin, anılan faaliyetlerden sağlanan hasılatın belli bir oranını aşmamak şartıyla ticari kazançtan indirilmesini öngören bir müessesedir. Dolayısıyla götürü gider hesaplanabilmesi için harcamanın yapılmış ve işletmenin malvarlığında bir azalma meydana gelmiş olması gerekir." denilmiştir."

Bu hüküm ve açıklamalara göre, şirketinizin turizm acenteliği kapsamında yurt içinden aldığı yolcuları yurt dışında konaklayacağı mekâna ulaştırması faaliyetinden dolayı döviz olarak elde ettiği hasılatının binde beşini aşmayan kısmının, yurt dışındaki bu işle ilgili giderlerinize karşılık olmak üzere götürü gider olarak kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

II- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

KDV Kanununun 1/1 inci maddesine göre Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler,1/2 inci maddesinde ise, her türlü mal ve hizmet ithalatı vergiye tabi tutulmuş, 4 üncü maddesinde hizmet teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olarak tanımlanmış ve bu işlemlerin bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi şekillerde gerçekleştirilebileceği belirtilmiştir. Kanunun

6/b maddesine göre hizmet ifalarında işlemin (hizmetin) Türkiye'de yapılmış sayılması için hizmetin Türkiye'de yapılması veya hizmetten Türkiye'de faydalanılması gerekmektedir.

Kanunun 14/1 inci maddesinde; transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık işlerinde, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek taşıma işlerinin vergiden müstesna olduğu hükme bağlanmıştır.

Bakanlar Kurulunca Kanunun 14/1 inci maddesi ile kendisine verilen bu yetkiye dayanılarak yayımladığı 24/12/1984 gün ve 84/8889 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasında deniz, hava, kara ve demiryolu ile yapılan yük ve yolcu taşıma işlerinin vergiden müstesna olduğu kararlaştırılmıştır.

Öte yandan, 33 Seri No.lu KDV Genel Tebliği'nin;

Uluslararası Taşımacılığa Ait Bilet Satışı Komisyonları başlıklı bölümünde;

".....

Vergiden istisna edilen söz konusu taşıma işlerine ait bilet satışı yapan mükelleflerin, bu işlemlere ilişkin olarak hesapladıkları komisyonlarında taşımacılık işi içinde mütalaa edilmesi gerektiğinden, uluslararası taşımacılığa ait bilet satış komisyonları, KDV'ye tabi tutulmayacaktır.

Ancak, Kanunun 14/2 maddesi hükmü uyarınca söz konusu istisna, ikametgahı, kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan mükellefler, yani Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre dar mükellefiyete tabi gerçek ve tüzel kişiler bakımından karşılıklı olmak şartıyla geçerlidir." denilmektedir.

Diğer taraftan, 40 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (A) bölümünde yapılan açıklamada;

" Türkiye'de yerleşik seyahat acentelerince organize edilerek yurt dışına düzenlenen turlara katılanlara, yurt dışında verilen yeme-içme, konaklama, ulaştırma, rehberlik, gezi, sağlık v.b. hizmetler yurt dışında verildiğinden ve yolcular bu hizmetlerden yurt dışında yararlandığından, Türkiye'de ayrıca KDV'ye tabi tutulmayacak ancak, tur organizasyonuna katılanlara yurt içinde verilen hizmetler KDV'ye tabi olacaktır.

Bu nedenle, tur faaliyetleriyle ilgili olarak yurt dışından satın alınan hizmet bedellerinin Vergi Usul Kanunu çerçevesinde belgelenmesi koşuluyla bu hizmetlere ait masraf ve belgelerde gösterilen tutarlara KDV uygulanmayacaktır.

Seyahat acentesi tarafından müşterilere kesilecek faturada hizmet karşılığını teşkil eden tüm bedel gösterilecek, KDV yurt dışında verilen hizmet bedelleri düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden hesaplanacaktır.

Diğer taraftan yurt dışına yapılan yolcu taşımacılığına ait bedelin ayrıca fatura edilmesi veya kesilecek faturada taşımacılık karşılığını teşkil eden bedelin ayrıca gösterilmesi halinde, bu bedelin KDV Kanununun 14 üncü maddesi uyarınca KDV'den müstesna olacağı açıktır" denilmektedir.

Buna göre, firmanız tarafından gerçekleştirilen tur organizasyonu kapsamında müşterilere düzenlenecek faturada hizmet karşılığını teşkil eden tüm bedel gösterilecek; ancak, KDV, yurt dışında verilen hizmet bedelleri düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden genel oranda (%18) hesaplanacak ve KDV'ye tabi işleme isabet eden ve firmanız tarafından Türkiye'de yüklenilen KDV ise indirim konusu yapılabilecektir.

Diğer taraftan, müşterilerin ulaşımalarının sorumluluğunun firmanızca üstlenilmesi halinde; yurt dışı bilet satışları karşılığında alınan komisyonlar Kanunun 14 üncü maddesine göre taşımacılık istisnası kapsamında KDV'ye tabi olmayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026